

Waqyi misriyyat

. Waqyi misriyyat. 1835-10-25.

عـــدد ٥٩٦

طبعت في مطبعة ديوان الوقايع المصريه بالقلعه العامره

في يوم الاحد المبارك ٣ رجب الفرد سنة ١٢٥١

وقايع مصريه

ميزان هوا مصر

ب	ايام	صباح	ظهر	عصر	مغرب	عشا
٢	ر	١٧	١٩	١٩	١٨	١٨

برمدتدنبرو كريد جزيره سنده واقع سوده ليماننده لنكر افكن استقرار وطقوز ماهدنبرو اجراى انواع تعليمات حربيه ايدرك روى درياده بادبانكشاى كشت وكذار اولان دونتماى نصرت احتواى مصريه مصحوباً بالسلامه عائد وبندر اسكندريه نك پيشكاهنه وارد اولمش وترفيه احوال رعايايى اعتياد وسنه بسنه دور اقاليم مصريه يى ذات والاسنه معتاد ايدن خديو معالى نژاد افندمز حضرتلرى اللى سالى جمادى الاولنك اون بشنجى كونى اسكندريه دن حركت وبر بچق ماه قدر اقاليم بحرى يى كشت ايدكدنصكره محروسه يه عزيمت وبعد عيد شهر صيام صعيد طرفنى تشريف ايله تمام ايكى بچق اى ترويج مصالح مهمه لرى امورينه اهتمام بيوروب بعده مصرى واورادان اسكندريه يى تشريف بيورمش وبو ملابسه ايله برسنه در كه دونتماى منصوره لرينى كورمامش اولدقلرندن بودفعه براى سير وتماشا ميرميران جهاديهٔ بريه دن لمصلحت اسكندريه ده بولنان خورشيد باشا واحمد باشا حضراتنى وكتابت خدمتيچون معاون ثانى عبد الرحمن مظهر بك ايله ايكى نفر معاونى بالاستصحاب وابور سفينه سنه راكباً وقپاق عكا اسميله مسما كشتئ بى همتايى شرف تشريف سنيه لريله رونقياب وسرعسكر دونتما سعادتلو مطوش باشا حضرتلريله معاً بارتبهٔ مساعد ثانى قپاق مذكوره راكب ومقتضاى درايت وتربيه لرى كيجه وكوندز تحصيل فنون بحريه وكسب لسان افرنجى وفارسيه يه راغب اولان دولتلو سعيد بك اوغللرينك مشاهدهٔ ديدار معارفشعارلريله سرور وصفا اكتساب بيوروب درت كون اقامتله على التوالى طشره ده بولنان بش پاره قپاق جوزناطاقى بر بر تشريفله سواريلرى بولنان جانئ الايسابى قپودانلرك قدرلرينى عالى بيوردقدنصكره نظافت وطهارتلرينه نظر انداز وجيوش درياخروشك روش وحركتلرى وجوهله شايستهٔ تحسين اولديغندن فضله اجرا ايلدكلرى رامپه وبيلكن تعليملرى ويارم ساعتدن زياده اتشلى طوب وتعليمات سائرهٔ سريعهٔ حربيه تماشاسيله برسنه ظرفنده نه مرتبه لرده برانقه پيدا ايدوب ايلرولدكلرى مطالعه لرى بادئ فخر واهتزاز اولديغى حالده وابور مزبوره سوار ومقر خديوانه لرينه عودتله قپودانان دونتمانك حسن اهتمام وشطارتلرينى اوردهٔ زبان تذكار ايدرك ارتفاع قدر وشانلرينى عهدهٔ مماليكپرورلرينه التزام يعنى ميرالاى بحريه حسن بك بنده لرينى ميرلوالق ومذكور قپاقلرك بارتبهٔ قائمقامى سواريلرى اولان لطيف قپودان واحمد قپودان ومحمود قپودان وخير الدين قپودان ومصطفى قپودان قوللرينى ميرالايلق مراتبيله بكام وايكى سنه مقدم حجاز طرفلرنده رفع علم شقاوت وجده ليماننده تجمع ايتمش سفائندن دسترس اولديغى كبير وصغير القطعات سفينه لر ايله اول حواليده طولاشوب سواحل يمنه جسارت خسارت ايدن تركچه بيلمز نام شقينك ازالهٔ وجودى يچون دونتماى مظفره سركرده لكى عنوانيله مامور وجده ليماننده فك لنكر ايتديكى انده وسط درياده حربه طوتوشوب ايقاد نوائر جنك وانداختهٔ طوب وتفنك براه روى بحرى شقئ مرقومه حلقهٔ ميمدن تنك ايدرك مخا قلعه سى ليماننه ادخالده كميلرى قريه اوطورمغين عونهٔ خونه سيله شقئ مرقومى رهرو بيابان ادبار وصندالر ايله عساكر چيقاروب سفائن مذكوره دن قپاق قطعه سنده اولان كشتئ هندى ايله سائر اوفق تفك كميلرى اوردهٔ قبضهٔ اقتدار ايدرك غالب ومنصور اولان حافظ على قپودانك ترفيع قدرى لازمه دن اولمغله موما اليه دخى ميرالايلق رتبهٔ رفيعه سيله حائز رهينهٔ مرام بيورمش وصغار ضابطاندن فرقتين بحيره سواريسى بولنان وعلميه وعمليهٔ بحريه ده اقرانته فائق اولان خسرو قپودان بيكباشيلق رتبه سيله شادان وبوندنصكره طبع وتمثيل اولنه جق نسخ وقايعده كوستريله جكى وجهله سائرلرينك قدر ومزيتلرينه كوره رتبه لرى ويرلمسى اصول مرعيهٔ جنود بحريه اوزره احالهٔ امتحان قلنمشدر

لما كانت سفائن الدنما المصرية المنصورة قد القت مراسيها مدة قليله بمينى المدينة المسماة بسودة الواقعة في جزيرة جريد ثم نشرت اجنحة قلوعها واجرت انواع تعليمات الحرب على وجه البحر مدة تسعة اشهر وعادت مصحوبة بالسلامه للاسكندريه ورست امامها وكان حضرة افندينا الاكرم الذى اتخذ المكارم عاده وجعل مروره بالاقاليم المصريه في كل سنة لترفيه الرعايا خصلة له معتاده قد تحرك من الاسكندريه في اليوم الخامس عشر من جمادى الاولى سنة خمسين وجال في الاقاليم البحريه مدة شهر ونصف وقدم المحروسه وشرفها ثم قصد جانب الصعيد بعد عيد الفطر واخذ في ترويج امور المصالح المهمه وبعد ان اقام هنالك مدة شهرين ونصف شرف المحروسه بعوده لها ثانيا ثم قصد الاسكندريه وشرفها ايضا وكان لهذا السبب لم ير سفائن الدنما المنصوره مدة سنة كامله قصد رؤيتها والتفرج عليها واستصحب معه من امرآء ميران الجهاديه البريه كلا من خورشيد باشا واحمد باشا الحاضرين في الاسكندريه لمصلحة اقتضت حضورهما واستصحب ايضا عبد الرحمن مظهر بيك المعاون الثانى لخدمة الكتابة واثنين من المعاونين وركب السفينه المسماة بوابور حتى شرف القبق المسمى بعكا وحلاه بحلوله فيه وشاهد نجله السعيد المجتهد بمقتضى كمال درايته وحسن تربيته في تحصيل الفنون البحريه ليلا ونهارا مع رغبته في معرفة اللسان الافرنجي واللغة الفارسية وهو صاحب الدوله حضرة سعيد بيك راكب القبق المذكور برتبة المساعد الثانى مع حضرة مطوش باشا رئيس السفائن المنصوره وحصل بمشاهدته على السرور والصفا وبعد ان اقام بهذا القبق اربعة ايام شرف سائر القبقات الموجودة هنالك وزاد قدر من ركبوها من الرؤسا على ما سيذكر فيما بعد ولما شاهد بنظره السعيد ما هم عليه من الطهارة والنظافه وحسن السيرة مع الجنود زيادة على ما اكتسبوه من التعليمات التى يجرونها في نشر القلوع وطيها وتفرج على سرعة اجرائهم التعليمات الحربيه النارية في نحو نصف ساعة وعلم ان المهارة التى اكتسبوها في ظرف السنة موجبة لتقدمهم ومؤدية الى الافتخار بهم ركب الوابور المتقدم ذكره ورجع الى مقره العالى وتذكر حسن اهتمامهم وكمال شطارتهم والتزمت عهدة تربيته لهم ارتفاع قدرهم وتعلية شانهم فرفع قدر عبده حسن بيك اميرالاى الجنود البحريه برتبة امارة اللوآء وادخل السرور على من كانوا برتبة القائممقام من راكبى القبقات المذكوره وهم كل من لطيف قبطان واحمد قبطان ومحمود قبطان وخير الدين قبطان ومصطفى قبطان برتبة امارة الالاى واذ كان من اللوازم رفع قدر حافظ على قبطان الذى امر فيما تقدم بازالة الشقى تركى بلماز حين رفع علم الشقاوة في نواحى الحجاز وجال في البحر بالكبير والصغير من المراكب التى اخذها من مينى جدة وتجاسر على الخساره في سواحل اليمن فذهب اليه معنونا برياسة السفائن المنصوره وتمسك بايقاد نيران الحرب في وسط البحر منذ رفع انجر الاقامة من مرسى جدة واخذ يطلق المدافع ويرمى بالبنادق والقلل حتى صير وجه البحر على الشقى الرجيم اضيق من حلقة الميم وادخله مينى قلعة المخا والجا سفائنه الى البر وشتته هو والذين معه في الجبال وانزل العسكر المظفر في الصنادل ليقبضوا على ما كان مع الشقى من المراكب الكبار والصغار فقبضوا عليها واتوا بها وصار منصورا عليه رفع قدره وادخل عليه السرور برتبة امارة الالاى واعطى خسرو قبطان راكب السفينه المسماة بالبحيرة وهو احد الضباط الصغار الذين فاقوا الاقران في العلوم والعمليات البحرية مرتبة البكباشيه وادخل عليه السرور بها ثم احيل عطا الرتب بالنسبة الى من بقى من الضباط على امتحانهم بمقتضى الاصول المرعية في الجنود البحريه لتكون مرتبة كل منهم بقدر مزيته حسبما يبين في صحف الوقائع التى تنشر بعد الان

مقدمجه ارادهٔ حضرت سرعسكرى ايله كلمش اولان اوسته اسحاق طرابلس قوشاغى صنعتنده ماهر اولديغندن نمونه لك اوله رق برقاچ قوشاغك اشلندرلمسى خصوصى حرير ناظرى افندى يه باخلاصه امر واشعار اولنمش ايدى اوستهٔ مرقوم نمونه لك اوله رق اشلديكى قوشاقلرى مجلسه كتورمش وپسند اولنه رق اون ايكى دستكاهك اشلندرلمسى خصوصى ناظر موما اليه تنبيه اولنه رق اوستهٔ مرقومه صنعتنده خواهش كلك ومعيتنه ويريلان صناعيه يه صنعت مذكورى اوكرتمكه وسيله اولمق ايچون خزينهٔ داوريدن عطيه احسان اولنمش وويرلمش اولان صناعى يى لايقيله اوكرتدكده مرتب ماهيه ويوميه سندن بشقه هر وجهله مكرم وملتفت اوله جغى مرقومك كوش هوشنه القا اولنه رق مطيباً مصلحتى اوزرينه اعاده اولنمشدر

لما كان الاسطى اسحق الماهر في صناعة عمل الحزام الطرابلسى قد اتى المحروسه فيما تقدم بارادة حضرة رئيس العسكر وحرر اشعار الى الافندى ناظر مصلحة الحرير بان يشغله بعمل بعض من هذا الصنف ويأتى به ليكون انموذجا وقد اتى الاسطى المتقدم ذكره بالاحزمه التى عملها انموذجا واحضرها في المجلس فاستحسنت صدر التنبيه على الناظر الموما اليه بتشغيل اثنى عشر منوالا منها وانعم على الاسطى الصانع لها بعطية من خزينة الخديوى العامره ليزداد بها رغبة في صنعته وتكون سببا في تعليمه الصناعة لمن جعل معه من الصناع المتعلمين واخبر بانه اذا علمهم الصناعه على الوجه المطلوب يكرم زيادة على ما يأخذه من الشهريه المرتبه له واعيد لمصلحته مطيبا خاطره ومشروحا صدره

مدرسهٔ ملکیه نامیله بنام قلنان مدرسه‌ده فرانسز لسانی تعلم ایدن و عربی درسی اوقیان تلامیذ بین الاقران افتخار ایتمك ایچون بر امتیاز نشاننك و یرلمسنی التماس و استدعا ایتدکلرندن ناظرلری طرفندن رسمی یاپیلوب خاکپای حضرت خدیوی‌یه تقدیم اولنمش ایسه‌ده تلامیذ موجوده‌نك استعداد و قابلیت جهتیله جمله‌سی بر پاره‌ده اوله‌میه‌جقلرندن هنر و قابلیتلرندن فرقی اولنلر افرازاولنه‌رق درجهٔ اولی اعتبار اولنمق و انلر قاج کشی‌یه بالغ اولور ایسه کاغد و قلم رسمنده برر نشان اعمال ایتدیریله‌رك اعطا قلنمق و سائرلری درجهٔ اولی‌یه یتشورلر ایسه اول وقت انلره دخی نشان و یرلمك امر و فرمان بیورلمش و انفاذ ارادهٔ عالی ایچون تلامیذ مرقومه‌نك استعداد و قابلیتلری خواجه‌لری و ناظرلری معرفتلریله سنجیدهٔ میزان امتحان قلندقده ازوقتك ایچنده اون نفرینك درجهٔ اولی اعتبار اولنمغه شایسته اولدقلری تبین ایتمش اولدیغندن طبق ارادهٔ علیه اوزره اون عدد نشانك اعطاسی خصوصی اقتضا ایدنلره تنبیه اولنمشدر

لما كان التلاميذ الذينهم بصدد تعلم اللسان الفرنساوى وقرآءة الدروس العربيه فى المدرسة المسماة بالمدرسة الملكيه قد طلبوا ان يعطى كل منهم نشان الامتياز ليفتخر به بين الاقران وكان ناظرهم قد رسم لهم صورة النشان وقدمها الاعتاب حضرة افندينا ولى النعم وصدر امره الكريم بانه حيث لم يكونوا كلهم فى مرتبه واحدة من جهة الاستعداد والقابليه ينبغى ان يفرز منهم من كان له امتياز بين الاقران فى المعارف ويجعل فى الدرجه الاولى ويعمل له نشان على صورة الورق والقلم ويعطاه واذا بلغ الباقون الدرجة الاولى يعطون حينئذ النشان امتحن التلاميذ المذكورون بمعرفة معليهم وناظرهم ووزنت معارف كل منهم تنفيذا لمقتضى الامر العالى وتبين ان عشرة اشخاص منهم يستحقون الدرجة الاولى فى ظرف مدة قليله ومن اجل ذلك حر راشعار الى من يلزم اشعاره بان يعطيهم الان عشرة من النشانات على طبق ما اقتضته الارادة السنيه

نصف ثانی غربیه مدیری شرمی افندی حضرتلری نظار اقسام و سائرلره کوندره‌جکی شقه‌لرك سائر مدیرلر حضراتی مثللو عربی مطبوع اوله‌رق کوندرلمسنی مراد ایدرك طاقیله بر طاش ملزمه‌سنك کوندرلمسنی عرض ایتمش و ملزمهٔ مطلوبه‌نك و یرلمسی سهولت کتابتی موجب اوله‌جغندن طاقیله بر طاش ملزمه‌سنك اعطا اولنمسی خصوصی مطبعه ناظری افندی‌یه اشعار اولنمشدر

ان حضرة شرمى افندى مدير النصف الثانى من الغربيه انهى ان الاوراق التى تبعث من طرفه الى نظار الاقسام وغيرهم ينبغى ان تكون مطبوعة كاوراق غيره من المديرين وطلب ان ترسل اليه ملزمة من ملازم الحجر تكون مكملة بلوازمها وحيث ان طباعة الاوراق المذكورة موجبة للسهوله حرر اشعار الى الافندى ناظر المطبعه بان يعطيه الملزمه المطلوبه من ملازم الحجر بلوازمها

نصف ثانی غربیه مدیریتنده اولان جسوره صندوق اعمالیچون بو سنهٔ مبارکه‌ده اقالیم مهندسلری اجتماعیله لازم کلان مهماتك دفتری تنظیم و مجلس ملکیه‌یه تقدیم اولندیغی و بر بچق قارش طولنده اوچبیك بطمان مسمارك لزومی اولدیغی بیان ایدرك کوندرلمسنی مدیری افندی حضرتلری التماس ایتمش و اولقدر مسمارك اقتضا ایده‌جکی و کوندرلمسی لازمکله‌جکی سیاق اشعاردن معلوم اولمش اولمغله التماسی وجهله کوندرلمشدر

حضرة الافندى مدير النصف الثانى من الغربيه انهى ان مهندسى الاقاليم قد اجتمعوا فى هذه السنه المباركه لعمل الصناديق المطلوبة للجسور التى فى محل ادارته ونظموا دفتر المهمات اللازمة لها وحيث انه قدم الدفتر لمجلس المشوره الملكيه واخبر بانه محتاج الى ثلاثة الاف رطل من المسامير التى يكون طول كل واحد منها شبرا ونصفا والتمس ان ترسل اليه وتبين من سياق اخباره لزوم ارسال هذا المقدار المذكور من المسامير ارسل اليه على وجه طلبه

مدیریت مذکوره‌ده کائن اسپلاجه خانه دولابلرینك تعمیره محتاج اولدیغی و مدیریت مهندسی معرفتیله کشف ایتدیرلدیکی مدیر مومی الیهك انهاسندن بلنمش و دوالیب موجوده‌نك اعماری اقتضا ایتمش اولدیغندن کشف اولندیغی اوزره تعمیرینه ابتدار ایتمسی خصوصی تاکید اولنمشدر

لما تبين من انها المدير الموحى اليه ان دواليب الاسبلاجه التى فى محل ادارته محتاجة الى التعمير وانه كشف عنها بمعرفة المهندس وتبين لزوم تعميرها حرر اليه اشعار بان يبادر الى عمارتها على مقتضى الكشف عنها

دقهلیه مدیریتنده واقع میت غمر نام بلده‌ده کائن ذخائر شونه‌سنك بعض محللری تعمیر اولنمق لازمکلدیکی و مدیریت مهندسنه کشف ایتدیرلدکده درتبیك اوچیوز کسور غروش ایله وجوده کله‌جکی مدیری افندی حضرتلری طرفندن مجلس ملکیه‌یه بلدیرلمش و محتاج تعمیر اولان محللرك تعمیر و ترمیمی لازمکلمش اولمغله کشف ایتدیرلدیکی وجهله تعمیرینه مبادرت و سرعت ختامنه مثابرت اولنمسی خصوصی موحی الیهه اشعار قلنمشدر

ان حضرة الافندى مدير الدقهليه قد انهى الى مجلس المشورة الملكيه ان شونة الذخائر التى فى قريه ميت غمر الكائنة بمحل ادارته قد لزم تعمير بعض محلاتها وانه كشف عنها بمعرفة المهندس وتبين ان عمارتها تتم باربعه الاف وثلاثمائه قرش وكسور وحيث انه قد لزم تعمير هذه المحلات المحتاجة الى العماره حرر اليه اشعار بان يبادر الى تعميرها على مقتضى الكشف عنها ويهتم بسرعة ختامه

باش مهندس لینان افندی معیتنده اولان تلامیذ ایچون التمش عدد تیمور سریرك اعمال و طرفنه ارسال اولنمسنی التماس ایتمش و مکاتب جهادیه‌ده بولنان تلامیذ ایله بیمارخانه‌لره تیموردن سریرلر اعمال ایتدیریله‌رك و یرلمش و تلامیذ مرقومه‌یه دخی و یرلمسی لازمکلمش ایدوکندن مطلوب اولندیغی اوزره التمش عدد سریرك یاپدیریلوب باش مهندس موحی الیه طرفنه کوندرلمسیچون اقتضا ایدنلره یازلمشدر

لينان افندى رئيس المهندسين قد التمس ان تعمل للتلاميذ الذين معه ستون سريرا من الحديد وترسل الى طرفه وحيث ان التلاميذ الموجودين فى مكاتب الجهاديه والبيمارخانات قد عملت لهم اسرة من الحديد ولزم ان تعمل لهؤلاء التلاميذ ايضا اسرة مثلها حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بعمل الاسرة الستين المذكوره على الوجه المطلوب وارسالها الى طرف رئيس المهندسين الموحى اليه

مهندسخانهٔ خدیویه‌ده موجود تلامیذك عربی درسلری ترك اصولی اوزره و یرلمك مناسب کورلمش و بو ملابسه ایله بر نفر ترك خواجه‌سنك تداركی لازمکلمش ایدوکی عموم مهمات جهادیه مفتشی میرلوا ادهم بك افندی حضرتلری طرفندن التماس اولنمش و التماسی مناسب کورلمش ایدوکندن بر نفر خواجه تدارك اولنه‌رق و یرلمش و ماهیهٔ لایقه تخصیص اولنه‌رق خدمت لازمه‌سنه دقت ایتمسی خصوصی کندوسنه تنبیه اولنمشدر

حضرة امير اللوا ادهم بيك افندى مفتش المهمات الجهاديه عموما قد انهى ان قرآءة الدروس العربيه للتلاميذ الموجودين فى مهندسخانه الخديوى باللغة التركية مما يستنسب وانه يلزم لهم من هذه الحيثية احضار معلم من اولاد الترك وطلب ان يرسل اليه وحيث ان ما انهاه قد استنسب احضر المعلم المطلوب ارساله وارسل الى طرفه وخصصت له شهرية لائقه به ونبه عليه بان يدقق النظر فى خدمته اللازمة له

نصف اول غربیه مدیری حسن بك حضرتلری مدیریتی مشایخندن کارکذار و مصالحه آشنا و زراعت علمنی بیلور دراینکار برینك و یرلمسنی التماس ایتمش و مدیر موحی الیهك التماسنه مساعده اولنمق مصلحتجه لازمکلمش ایدوکندن نظار اقسام معرفتلریله اویله بر شیخ انتخاب ایدوب المسی و خدمت میریه‌ده استخدام ایتمسی خصوصی کندوسنه احاله اولنمشدر

ان حضرة حسن بيك مدير النصف الاول من الغربيه التمس ان يعطى شيخا من المشايخ الكائنين فى محل ادارته بحيث يكون شاطرا عارفا بالمصالح واحوال الزراعه مع جودة الفهم وادراك الامور واذ لزم ان يساعد المدير الموحى اليه على ما التمسه بمقتضى المصلحه حرر اليه اشعار بان ينتخب الشيخ المطلوب على هذه الصفه بمعرفة نظار الاقسام وياخذه ويستخدمه فى الخدم الميريه

قصیر اسکله‌سنك تعمیری اقتضا ایتدیکندن اخشابدن اولمق اوزره یاپدیرلمق ایچون مخصوص مامور تعیین قلندیغی مقدمجه ثبت صحیفهٔ وقایع قلنمشیدی برابر کتورمش اولدیغی نجار ایله کشف ایتدیرلمش و یکرمی اوچبیك سکزیوز کسور غروش ایله وجوده کله‌جکی کلمش اولان مفردات دفترندن بلنمش و اسکلهٔ مذکورك سرعت انشاسی اقتضا ایتمش اولمقدن ناشی کشفلری موجبنجه اتمامنه غیرت ایتمسیچون مامورینه مؤکدا یازلمشدر و مهمات مقتضیه محروسه‌دن قایقلره تحمیلا صوب مذکوره ارسال قلنمشدر

قد اثبت قبل الان فى صحف الوقائع ان مينى القصير محتاجة الى التعمير وانه قد عين لها شخص بالخصوص وحيث انه ذهب مامورا بعمارتها على ان تكون من الاخشاب واستصحب معه نجارا ليكشف عنها وتبين من دفتر المفردات الوارد منه انها تتم بثلاثه وعشرين الفا وثمانمائه قرش وكسور ولزم تعميرها بمقتضى ذلك حرر اليه اشعار توكيدا عليه بان يهتم فى اتمامها على موجب الكشف وارسلت اليه المهمات اللازمه للعمارة من المحروسه محمولة على السفائن

مترجم مدرسه‌سی ناظری شیخ رفاعه موجودیتی اولان تلامیذ ایچون ایکی نفر عربی وایکی نفر فرانسز خواجه‌لرینک لزومی اولدیغنی مجلس ملکیه‌یه عرض ایتمش وتلامیذ موجوده‌نک هر وجهله اوقیوب ولسان اوکرنملری مطلوب عالی اولوب مطلوب اولنان خواجه‌لرک تدارکی اولنمسی لازم کلمش اولمغله شیخ علی افندی نامنده برخواجه‌یه بشیوز وابوالسعود افندی نامنده دیکر برخواجه‌یه اوچیوز غروش ماهیه تخصیص اولنمش وموسیو ویلان وموسیو راتین نام ایکی فرانسزلویه دخی مع بدل کسوه وتعیین سکزیوز غروش ایلق ترتیب قلنه‌رق مدرسهٔ مذکوره خواجه تعیین قلنمش وناظر مومی الیه دخی تلامیذک درسلرینه دقت ایدرک بروفق مطلوب عالی تلامیذک کوندن کونه ایلرولمسنه غیرت ایتمسی خصوصی تاکید اولنمش ومتنعم اولدقلری نعمتک قدرینی بیلوب تلامیذک درس وقتلری درسلرینی وروب تحصیل رضای خدیوی‌یه ابتدار ایتملری ایچون مومی الیهمه دخی تنبیه اولنمشدر

لما كان الشيخ رفاعه قدعرض لمجلس المشورة الملكيه ان التلاميذ الذين معه فى المدرسة ينبغى ان يرتب لهم اربعة معلمين اثنان من العرب واثنان من الفرنسيس وكانت قرآءة هؤلاء التلاميذ ومعرفتهم اللسان الفرنساوى من جملة مطلوب افندينا الاكرم لزم احضار المعلمين الاربعه وخصص لاحد الاثنين العربيين المسمى بالشيخ على خمسمائه قرش وللاخر المسمى بالشيخ ابى السعود ثلاثمائة وخمسون قرشا فى كل شهر وخصص لكل من الاثنين الفرانساويين المسمى احدهما موسيو ويلان والاخر موسيو راتين ثمانمائه قرش اجرة وبدلى تعيين وكسوة وعينوا باجمعهم للمدرسة المذكوره ووقع التنبيه عليهم بان يعرفوا قدر النعمه المتنعمين بها ويقرؤوا الدروس للتلاميذ فى اوقاتها ويبادروا الى تحصيل رضى ولى النعم ونبه على الشيخ رفاعه الناظر المومى اليه بان يهتم فى تعليم التلاميذ ويجتهد فى زيادة معرفتهم يومافيوما على وفق المطلوب العالى

تجار طائفه‌سندن مصطفى نام کمسنه میری ایله اخذ واعطا ایدرک کسب رفاه ایتمش ایسه‌ده حسب القدر قضازده اولمش والان جانب میری‌یه اللی سکزبیک اوچیوز کسور غروش دینی قالمش ایسه‌ده ادایه اقتداری اولمدیغندن ذمتندن رفع اولنمسنی استدعا ایتمش ومرقومک حقنده عنایت عالی ظهوره کله‌رک مبلغ مذکورک رفع اولنوب جانب میری‌یه مصرف قید اولنمسنه ارادهٔ سنیه تعلق ایتمش اولدیغندن رفع اولنمش ومرقومک استدعاسنه مساعده بیورلدیغندن تمادئ ایام عمر عالی ولی النعمی دعای خیریه‌سنی ورد زبان ایتمشدر

لما كان احد طائفة التجار المسمى مصطفى قدعامل الميرى واخذ واعطى واكتسب الرفاهية فيما تقدم ولكنه جرى عليه القضا والقدر وصار الان فقيرا محتاجا وبقى عليه لجانب الميرى ثمانية وخمسون الفا وثلاثمائة قرش وكسور دينا ولم يكن له اقتدار على ادائها واستدعى بان ترفع عن ذمته وظهرت فى حقه عناية افندينا الاكرم وصدر الامر الكريم بمساعدته ورفع المبلغ المذكور عنه وتقييده على جانب الميرى رفع المقدار المذكور عن ذمته وسوعد فيما استدعى به وصار داعيا بتمادى عمر ولى النعم ودوام دولته وامتداد شانه

کهرجله خانه‌ده شمسی کهرجله حصوله کلکده ایسه‌ده وسعتلی اولمدیغندن حسینیه ایله مصر قدیم طرفلرنده دخی کهرجله خانه‌لر اعمال اولنمش اولسه زیاده‌سیله کهرجله حصوله کله‌جکنی باروتخانه‌لر ناظری سلیمان افندی عرض ایتمش وصنف مذکورک ازدیادی مطلوب ایدوککندن کهرجله خانه‌لرک اعمالی لازم کلمش ایسه‌ده تنسیب اولنان محللر ابتدای امرده کشف اولنمق وکیده‌جک مصارفک مقداری بلندکدن صکره اعمال وانشاسنه مباشرت قلنمق لازم کله‌جکندن کشف ایتدیروب کیده‌جک مصارفک مقدارینی مجلسه عرض ایتمسی ایچون ابنیه ناظری افندی‌یه اشعار اولنمشدر

سليمان افندى ناظر البارود خانات قدعرض ان البارود الشمسى لايزال يحصل فى الكهرجلخانه وهى ليست بواسعة وانه اذا عملت كهرجلخانات فى اطراف كل من الحسينيه ومصر القديمه يحصل فيها شئ كثير من هذا الصنف وحيث ان زيادة الصنف المذكور مطلوبة وان عمل الكهرجلخانات يستلزم الزيادة فيه اقتضى الحال ان يكشف فى اول الامر عن المحلات التى تستنسب للعمل وبعد ان يعلم مقدار ما تتم به من المصاريف يشرع فى عملها ومن اجل ذلك حرر اشعار الى الافندى ناظر الابنيه بالكشف وعرض مقدار المصاريف الذى يتم به العمل

قليوبيه وتوابعی مدیری حسن بک حضرتلری مصالح مقتضیه‌ده استخدام ایتمک اوزره مستعد برمعاونک ویرلمسنی مجلسه بلدرمش وانهاسی موافق مصلحت اولدیغندن امور اقالیمده استخدامه برار برمعاون ویرلمشدر

لما كان حضرة حسن بيك مدير القليوبيه وتوابعها قدانهى الى المجلس انه ينبغى ان يعطى معاونا مستعدا للاستخدام فى المصالح اللازمه وكان ما انهاه موافقا للمصلحه اعطى المعاون المطلوب له المستعد للاستخدام فى امور الاقاليم

دفتریٔ مصر بک افندی مرحومک ازبکیه‌ده کائن سلاملق قوناقلرینک مترجم مدرسه‌سی ایدلمسنه ونظارتنک شیخ رفاعه‌یه ویرلمسنه ارادهٔ سنیه تعلق ایتمش اولدیغندن انفاذ ارادهٔ عالی قلنمش ومدرسهٔ مذکوره‌ده بولنان تلامیذک قرائت وکتابتلری وحرکات وسکناتلری ترتیبنی حاوی برقانوننامه قلمه النه‌رق خاکپای حضرت خدیوی‌یه تقدیم اولنمشیدی قانوننامهٔ مذکوره منظور عالی بیورلمش ودستور العمل طوتلمق اوزره بالاسی فرمان ولی النعمیله توشیح بیوریله‌رق کلمش وموجبنجه حرکت وخلافندن مجانبت ایلمسیچون شیخ مومی الیهه امر وتنبیه اولنمشدر

لما تعلقت ارادة افندينا ولى النعم بان قصر المرحوم محمد بيك الدفتردار يجعل مدرسة للمترجمين وتحال نظارتها على عهدة الشيخ رفاعه وكان الامر حسبما تعلقت به الارادة اقتضى الحال ان يحرر للتلاميذ الموجودين فى المدرسة المذكوره قانوننامه مشتملة على بيان قراءتهم وكتابتهم وحيث انها حررت وصارت منظورة للخديوى وزين اعلاها بالامر العالى وجاءت على ان تكون دستورا للعمل نبه على الشيخ المومى اليه بان يتحرك على موجبها ويتجنب خلافها

نیل مبارکک وقت فیضانی اولمق حسبیله بولاق غلال شونه‌سی جوارنده اولان جرفک یقلدیغنی ناظری افندی عرض ایدرک سد اولنمسنی انها ایتمش وکشف ایتدیرلدکده طقوزبیک کسور غروش ایله سد اولنه‌جغنی ابنیهٔ میریه ناظری بلدیرمش اولمغله اول وجهله سدی خصوصنه مبادرت وسرعت ختامنه مثابرت ایلمسی خصوصی ناظر مومی الیهه تنبیه قلنمشدر

قدعرض الافندى ناظر شونة الغلال ان الجرف المجاور للشونة قدانهار بسبب فيض النيل المبارك وانه ينبغى ان يسد وحيث ان ناظر الابنيه الميريه كشف عنه واخبر بان سده يتم بتسعة الاف قرش وكسور حرر اليه اشعار بان يبادر الى سده على هذا الوجه ويجتهد فى سرعة ختامه

بولاق کمرکی دیوانده بعض محللرک تعمیری اقتضا ایتدیکی کمرک امینی طرفندن عرض اولندیغندن ترمیم اولنمسی اقتضا ایتمش ایسه‌ده ابنیهٔ میریدن محتاج تعمیر اولنلر ابتدای امرده مهندس ارسالیله کشف اولنمق وکیده‌جک مصارفک مقداری بلندکدن صکره تعمیرینه شروع قلنمق اصول مرعیه‌دن اولدیغندن ابنیه دیوانندن برنفر مهندس ارسال ایدرک کشف ایتدرمسی ومفردات دفترینی تقدیم ایتمسی خصوصی ابنیه ناظرینه یازلمشدر

لما عرض امين الكمرك ان بعض المحلات من ديوان بولاق قداحتاج الى التعمير ولزم ان يعمر وكانت الاصول المرعية فى المحلات التى تحتاج الى التعمير من ابنية الميرى ان يرسل اليها مهندس فى ابتدآ الامر ليكشف عنها وبعد ان يعلم المقدار الذى يصرف فى تعميرها يكون الشروع فى العماره حرر اشعار الى ناظر الابنيه بان يرسل المهندس الى هذا المحل المحتاج الى التعمير ويكشف عنه ويقدم دفتر مفردات عمارته

محروسهٔ مصرک من القدیم خارجده حیوانات ذبح اولنه‌جق محلی اولمیوب درون محروسه‌ده ذبح اولنديغندن تعفنی موجب اولدیغی اجلدن اوروپاده اولدیغی وجهله خارج مصرده برمذبحک مجدداً انشاسی اقتضا ایتمش وحکما اجتماعیله برمحل تخصیص اولنمش ایسه‌ده ابتدای امرده کشف ایتدرلمک وکیده‌جک مصارفک مقداری بلنمک ایچون تخصیص اولنان محلی کشف ایتدیروب مصارف قائمه‌سنی تنظیم ومجلس ملکیه‌یه تقدیم ایتمسی خصوصی ابنیه ناظری افندی‌یه تنبیه اولنمشدر

لما كانت مصر المحروسه ليس لها محل خارجها تذبح فيه الحيوانات وانما كانت تذبح داخل المحروسه قدما وكان هذا مما يوجب التعفن لزم انشا مذبح مستجد يكون خارجا كما فى ديار اربا وخصص له محل باجتماع الحكما ومن اجل ذلك حرر اشعار الى الافندى ناظر الابنيه بان يكشف عن هذا المحل المخصص اولا ويعلم مقدار المصاريف اللازمة له وينظم قائمتها ويقدمها للمجلس المشورة الملكيه

برشام ایالتنده بوندن بویله استعمال اولنه جق میزانلر مصر میزانلری کبی اولمسی ارادهٔ حضرت سرعسکری اقتضاسندن اولدیغی بیان ایدرك بشیوز میزان مصرینك تمغالو اوله رق کوندرلمسی ونزل امینی معرفتیله اعمال ایتدیرلمکده اولان میزانلری تمغالمق ایچون بر تمغانك ارسالی اقتضا ایتدیکنی برشام ایالاتی حکمداری عطوفتلو شریف پاشا حضرتلری اشعار ایتمش اولدقلرندن اولقدر میزان وبر تمغانك صوب مشارالیهه ارسالی خصوصی لازم کلانلره اشعار اولنمشدر

ان حضرة شريف باشا حكمدار ايالة الشام قد اخبر بان صيرورة الموازين التي تستعمل في ايالة بر الشام مثل موازين مصر من مقتضيات ارادة رئيس العسكر وطلب ان يرسل اليه خمسمائه ميزان من موازين مصر المختومه وان يبعث اليه بطابع لتطبع به الموازين التي لا تزال تعمل بمعرفة امين النزل ومن اجل ذلك حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بارسال ما ذكر من الموازين والطابع الى طرف حضرة المشار اليه

مصر محتسبی افندی مقدمجه ارتحال دار بقا ایتمش اولدیغندن بدلنه ارباب درایتدن احمد شکری افندی تعیین بیورلمشیدی مومی الیه سلفی متوفانك ماهیه‌سی کندوسنه احسان بیورلمسی مجلس ملکیه‌یه عرض ایتمش ومنظور عالئ خدیوی بیورلمق ایچون کیفیت قید مضبطه اولنمشیدی بو دفعه صادر اولان فرمان نامهٔ حضرت داوریده متوفا محتسبك ماهیهٔ مرتبه‌سی مومی الیهه احسان ومأموریتی تاریخندن اعتبارا خزینهٔ خدیویدن اعطاسنه ارادهٔ سنیه‌لری ارزان بیورلدیغی بیان واصول مجلس اوزره اقتضا ایدن خلاصه سنك اصدارینه فرمودهٔ عالیلری شایان بیورلمش اولدیغندن محتسب مومی الیه مسرور وشادان قلنمشدر

لما كان الافندي امين الاحتساب بمصر قد انتقل الى دار البقا فيما تقدم وعين عوضا عنه احمد شكري افندي احد ارباب الدرايه وعرض لمجلس المشورة الملكيه ان يحسن اليه بشهريه سلفه المتوفي وحرر ذلك في المضبطه ليكون منظورا للخديوي الاكرم صدر الامر السامي بان ترتب له شهريه سلفه المتوفي وتصرف اليه من الخزينه الخديويه اعتبارا من تاريخ ماموريته ومن اجل ذلك صدرت الخلاصه اللازمة لهذا الامر على اصول المجلس وسر المحتسب المومى اليه بذلك

چوقه فابریقه‌سنده نسج واعمال اولنان چوقه عساکر نصرت مآثر جهادیه ومقتضیات میریه‌یه کافی اولوب برطرفدن تکثیری مقتضای ارادهٔ عالی ایدوکندن برسنه‌ده صرف اولنمق اوزره بروجه تخمین درتیوز سکسان قنطار فوه بویاسنك لزومی اولدیغی وصنف مذکور اقالیم اشوانتده موجود ایدوکندن اولقدر قنطار بویانك چوقه فابریقه‌سنه کوندرلمسیچون مدیرلر حضراتنه خلاصه‌لر اصدار اولنمسی ناظری عمر افندی مجلسه عرض ایتمش اولمقدن ناشی وجه قبلینك نصف اول وثانی مدیرلریله اقالیم وسطانك نصف اول وثانی مدیرلرندن اولمقدار قنطار فوه بویاسنك فابریقهٔ مذکوره‌یه ارسالنه همت ایتملری خصوصی مدیرلری حضراتنه مؤکدا یازلمشدر

لما كان الجوخ الذي ينسج في الفبريقة كافيا للجهاديه المنصوره وللمقتضيات الميريه على ان تكثيره مما تقتضيه الاراده السنيه وكانت الفبريقه تحتاج في السنة الى اربعمائه وثمانين قنطارا من صبغ الفوة تخمينا وكان الصبغ المذكور موجودا في شونات الاقاليم عرض عمر افندي ناظر الجوخ لمجلس المشورة الملكيه ان تصدر خلاصة وترسل الى حضرة المديرين بارسال هذا المطلوب من الصبغ المذكور الى فبريقة الجوخ ومن اجل ذلك حرر اشعار الى حضرة المديرين بان يهتموا في ارسال ذلك المقدار الى الفبريقه من كل من النصف الاول والنصف الثاني من الوجه القبلي والنصف الاول والنصف الثاني من الاقاليم الوسطى

نصف اول غربیه مدیریتنده اولان مکتبلرده موجود چوجقلره صرف اولنمق اوزره بیك سکزیوز اوقه صابونك لزومی اولدیغی ومحروسه‌دن کوندرلمسی مدیری حسن بك حضرتلری انها ایتدیکنه واقالیمده کشاد اولنان مکتبلرده بولنان چوجقلرك کافهٔ مصارفی جانب میریدن اعطا اولنمق ارادهٔ حضرت ولی النعمی اقتضاسندن اولدیغنه مبنی مدیر مومی الیه حضرتلرینك مطلوبی اولان بیك سکزیوز اوقه صابونك اعطا اولنمسی بابنده اقتضا ایدنلره تنبیه اولنمشدر

ان حضرة حسن بيك مدير النصف الاول من الغربيه قد اخبر بلزوم الف وثمانمائه اقة من الصابون لتصرف الى الاولاد الموجودين في المكاتب الكائنة بالغربيه وطلب ان ترسل اليه من المحروسه وحيث ان من مقتضيات الاراده السنيه صرف لوازم الاولاد الذين في المكاتب التي فتحت في الاقاليم من جانب الميري حرر اشعار الى من يلزم اشعاره بصرف المقدار المذكور من الصابون الذي طلبه حضرة المدير المومى اليه

رؤسا طائفه‌سندن حسن نام رئیس بر قطعه مالك قایغی اولدیغی وتعمیره محتاج اولوب کندوسنك اقتداری اولمدیغندن جانب میریدن تعمیر ایتدرلمسنی استدعا ایتمش وبو مقوله رؤسانك کار وکسبلرندن دور اولمامالری وقایقلرینی کندو طرفلرندن تعمیره مقتدر اولمیانلرك جانب میریدن تعمیر ایتدیریلوب صرف اولنان اقچه‌نك کسبنه کوره تقسیطه ربط اولنه‌رق تحصیل اولنمسی وکندولری بو جهتله اقدار قلنمسی ارادهٔ عالی اقتضاسندن بولنمش اولدیغندن رئیس مرقومك دخی استدعاسنه مساعده وقایغنك تعمیر اولنمسیچون بولاق ترسانه‌سی ناظرینه افاده قلنمشدر

لما كان احد طائفة الرؤسا المسمى بحسن له سفينة محتاجة الى التعمير ولم يكن له اقتدار على ان يعمرها وطلب ان تعمر من جانب الميري وكان من مقتضيات الارادة السنيه ان لا يكون مثل هذا من الرؤسا محروما من كسبه وان تعمر السفينه التي ليس لصاحبها قدرة على تعميرها من جانب الميري ويؤخذ منه المبلغ الذي يصرف عليها بالتقسيط ليكونوا بهذه الجهه مقتدرين على معيشتهم سوعد الرئيس المذكور فيما استدعى به وحرر اشعار الى ناظر الترسانه الكائنه في بولاق بان يعمر له سفينته على هذا الوجه

قسم اول جیزه‌ده کائن مکتبك شتا دخولندن اول‌جه تعمیری اقتضا ایتدیکی قسم مذکور ناظری طرفندن عرض اولنمش ومکتب مذکورك ابتدای امرده محتاج تعمیر اولان محللر کشف ایتدرلملك وکیده‌جك مصارفك مقداری بلنمکده اقتضاسی وجهله تعمیر اولنمق لازم کلمش اولمغله بر نفر مهندس تعیین ایدرك کشف ایتدرمه‌سی ومصارف دفترینی مجلسه تقدیم ایلمسی خصوصی ابنیه ناظرینه تنبیه قلنمشدر

قد عرض ناظر القسم الاول من الجيزه ان المكتب الكائن في القسم المذكور يلزم تعميره قبل الشتا وحيث ان الاصول المرعيه تقتضي ان يكشف عن المحلات المحتاجه الى التعمير اولا ليعلم مقدار ما تتم به عمارتها من المصاريف وتعمر على مقتضاه حرر اشعار الى ناظر الابنيه بان يعين مهندسا للكشف عن هذا المحل ويقدم دفتر المصاريف المحتاج اليها لمجلس المشورة الملكيه

بحری مدیرلری اشوانتده تقاویدن فضله مقدار بذر کتان وار ایسه محروسه‌ده تعصیرینه صورت ویرلمك اوزره مقداری بیانیله دفترینك مجلس ملکیه‌یه کوندرلمسی خصوصی ایچون مدیرلر حضراتنه خلاصه‌لر اصدار وتسیار اولنمشیدی منوفیه مدیریتنده تقاویدن زیاده سکز بیك اردب بذر کتانك موجود اولدیغی ونواحیده تحت الارسال باقی قالمش بذر اولدیغندن بعد التورید دفترینی اعمال ومجلس ملکیه‌یه ارسال ایده‌جکنی مدیری بك حضرتلری بلدرمش ایسه‌ده سائر مدیریتلردن هنوز دفتری کلمامش اولدیغنه مبنی سریعا دفترینی اعمال ومجلسه ارسال ایتملری خصوصی بحری مدیرلری حضراتنه یازلمشدر

قد ارسل فيما تقدم خلاصات الى حضرة مديري الوجه البحري بان يرسل كل منهم الى مجلس المشورة الملكيه دفترا يبين فيه مقدار بزر الكتان الموجود في شونة محل ادارته زيادة على ما يلزم للتقاوي لتستحسن صورة لاعتصاره داخل المحروسه ومن اجل ذلك اخبر حضرة مدير المنوفيه بان في محل ادارته من البزر المذكور ثمانية الاف اردب زيادة على التقاوي وانه قد بقي منه شئ في النواحي تحت الارسال وسيعمل دفتره بعد التوريد ويقدمه لمجلس المشورة الملكيه وحيث ان الدفاتر لم تات من محلاتها الى الان حرر اشعار الى حضرة مديري الوجه البحري بان ينظموا دفاترهم سريعا ويرسلوها الى المجلس